

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47
Corespondențele sunt a se adresa la:
Redacțunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.

Epistole nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înșapăză.

INSETIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rândul cu literă garmon — și timbru de 30 cr. pentru
șe-eare publicare.

Prospective.

Nestatornicia lucrurilor nicii în lume nu e mai vădită, ca și în statul nostru. Era o vreme când noi toți mai credeam în ceva statornicie. Bărbatii, cari conduceau atunci statul nostru, ne dău oare-care garanții de statornicia lucrurilor. Personalitatea lor și credibilitatea noastră au produs la noi naivitatea, în care, ca în dulci visuri, ne-am legănat până acum. Cei dela cărma statului de astăzi de 8 ani de dile ne-au arătat ce voesc, și la ce ne mai putem aştepta.

Așa botezatele legi liberale dela 1868, cu cari le place oamenilor a se făli în gura mare, au trecut aproape toate prin metamorfoză, încât nu le mai cunoști. Cele rămase în intregitatea lor se execuțiază atât de abnorm, încât și-e greu, a mai ridică și gravamine în fața lumii.

Diaristica noastră este condamnată la o rolă foarte tristă. Scopul, la care întinse jurnalele e unul și același: apărarea intereselor poporului nostru. La această întărire alergăm cu toți, fiesc care după cum credem, că o vom ajunge mai curând. E lucru de confidență și individual a susținere, că cutare cale e mai bună, și cutare doară cea mai bună, sau unică mantuitoare. „Quot capita tot sensus“ e lucru vechiu și cunoscut. Dovedesce însă animositate și prea multă incredere în sine, cine pretinde să-l urmărescă pre el orbis, și te desbracă de toată onestitatea pentru cuvenitul, că îndrănesci și tu a resona. Permit, ba pretind chiar, ca toți pașii mei să fie controlați, criticați cu multă scrupulositate, dar obiectiv. Aceasta e chiemarea diaristică: Obiectivitate, însă nu personalitate; expunerea lucrurilor în toată golătatea lor, nu însă denaturarea lor și presentarea în o haină croită după arbitriul meu. Pe această cale porniți, putem fi siguri, că vom triufla fiecare cu credință sa, căci spre scopul comun numai ocolisul, care-l vom face fiecare de sine, va forma diferență între noi.

Diarul nostru a avut vitrega soarte de a fi susținut de la intemeierea sa și până acum. Pe timpul, când trăia fricitul în Domnul, Marele „Șaguna“, diariu mai defămat ca „Telegraful Român“ nu era pe lume. Si pe atunci ținea în puternicele sale brațe domnul fost redactor al foaiei noastre, Nicolau Cristea, standardul.

Ca toți oamenii a murit și „Marele Șaguna.“ Moartea lui a fost lovire pentru noi toți.

Domnul Cristea, după cum însuși ne spune — a primit standardul din mâinile celui mai mare român al secolului nostru, și s-a silit al purta nepărat. Sculatu sau apoi toți căji se simțeau chiamați, și au năpăstuit asupra domnului Cristea, înnegrind până la gretoșare standardul primit de Domnia Sa, ca să nu poată dice că l'a primit nepărat. Si din Pesta până la Brașov, dela Brașov până la Arad, numai de diarul nostru sciau oamenii clevetă.

Clevetit a fost domnul Cristea și de connacționali și de corregionari.

Să cumcă clevete au fost toate cele aruncate asupra standardului primit din mâinile celui mai mare român al secolului nostru, au recunoscut însuși clevetitorii închinându-se standardului clevetit de ei.

Lucrul se continuă și acumă, și încă cu mai mare vehemență contând oamenii la tinerețele mele și la micimea mea față cu predecesorul meu. Poate, după ce voi păti o ca domnul Cristea, să-mi facă ovaționi.

Am șis, că suntem condamnați la rolă tristă. Da. Unul și același obiect trebuie să-l imblătim de sute de ori, și la o sută unul tot de el dăm. Ne plângem asupra nedreptăților, ce ni se fac. Si abia gătăm cu plângerea pentru o nedreptate, dăm peste alta și ear trebuie să ne plângem. La această rolă tristă suntem condamnați.

— Ne-am plâns pentru nedreptățiri pe toate terenele. Aceste nedreptățiri le-am enumărat de sute de ori taceativ, încât fiecare român și le poate avea tipărite în inimă, ca evreii tablele legei.

În cei doi NRI penultimi ai diarului nostru am înregistrat două proaspete, însă de tot caracteristice din toate punctele de vedere.

Fiind că n'avem ce face, înregistram taptele, căci ele ne vor prinde bine la timpul său.

Mai avem încă una proaspătă în perspectivă. E caracteristic pentru situația dela noi, că despre toate lucrurile mai importante ne informează diarele strene.

In dilele trecute confratele din Timișoara nu s'a sfiat a publica în coloanele sale unele murdării de personalitate, pentru cari a trebuit să roșească mult asupra presă română dela noi. Din acest incident diarele guvernamentale și-au luat ansă a serie, că guvernul, dacă voiesc să lovească, scie și lovii în presă română. Diarele din opoziție au strigat, Osanna Guvernule! Să lovescă numai căt mai curând.

Cum să lovească însă guvernul? Eata cum. Diarul „Neue freie Presse“ din Viena în numărul din 12 Noemvre a. c. scrie!

„Dim Pesta se anunță oficios însinuarea la dietă a unei novele de pressă. Motiv la aceasta a dat împregiurarea, că diarul „Függetlenség“ apare de septembrie în coace fără cauțiune, fiindcă cauțiunea depusă pentru el fusă revocată, și această existare a diarului fără cauțiune se motivează cu aceea, că legea de presă din 1848 nu prescrie, ce este a se face în acest cas, și care organe sunt competente a interveni contra acestei călcări de lege. Această afirmață lacună în legea de presă, care în realitate nu există, se pare a fi pretest pentru revisiunea legei liberale, căci nici se pune în prospect și introducerea altor dispoziții, ceea ce în fața retrograderii mișcări actuale nu prea pare a zidii inimile oamenilor.“

Eata cel mai nou prospect, ca salutare de anul nou. E reu, cum stăm astăzi, reu cum numai se poate și prospetele ne fac să dicem: feresce-ne Doamne de un-ce și mai reu.

În tot casul suntem silici și apăra. Cum se ne apără? doară punând mâinile în sin și răchind în dreapta și în stânga, în sus, și în jos? sau că doară mai este vre-o cale practicabilă, care ne poate duce națiunea la măntuire? Poftim pre veteranii nostri a ne lumina, mai ales pre acei veterani, care se laudă mult, că ei poartă standardul Marei Șaguna.

Revista politică.

Sibiu, în 2 Noemvre.

Delegațiunile și vor termina în câteva dile lucrări, și cu terminarea lor și va începe dieta activitatea sa. Demisia membrilor opozitionei intruite din delegațiunea ungăra va da parlamentului unguresc de lucru. Asemenea și denumirea fitorului ban al Croației, și proiectata lege pentru căsătoria civilă dintre creștini și evrei. Instructiv va fi pentru noi și raportul anunțat de ministrul de finanțe Szapáry despre starea cu afacerea Ciangăilor raport, care i se va prezenta dietei în Sâmbătă viitoare.

Negoțiările guvernului unguresc cu generalul de artillerie Filippovici pentru denumirea acestuia de ban al Croației nu au avut nici un rezultat. Diarele din Viena și Budapesta ne aduc scirea, că Filippovici n'a primit demnitatea de ban din respect către starea sa sanitată. Pretestul acesta se pare a deveni general, de căte ori vre-o persoană nu voiesc a se angaja la un post, împreunat cu greutăți, ca și oficiul de ban al Croației.

Se vede, că guvernul unguresc a capitulat față cu reacțiunea provocată prin negoțiările cu generalul din armata comună.

FOITA.

Cristian Waldo

sau
CAILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus din franceză de E. B.)

(Urmare).

„Disul copil nutrit de o căprioară imblânzită, în casa numitului daneman Karl Boetsoi, în muntele Blaakdal, până la vîrsta de patru ani, trecând de fiul Karinei Boetsoi, care din devotament pentru răposata sa stăpână, a consumat să lase să creașă lumea, că a fost fermecată și adusă la cădere din partea uuu necunoscut, apărând așa copilul, a cărui mamă se numea de persecuțările inimicilor săi.

„Numitul copil, dus de mine, Adam Stenson pentru a-l sustrage bănuielilor, ce începeau a-l compromite, pe lângă toate precauțiunile luate până atunci:

„Fu dus, prin mine subsemnatul, în Austria, unde am eu o soră măritată, care poate mărturisi, că m'a văzut sosind la ea cu un copil numit Christian, care vorbea limba dalecarliană;

„Si, la arătarea prea credinciosului amic și confident Taddeo Manassé, de religiunea Testamentului Vechi, odinioară bine cunoscut în Suedia sub nu-

mele Manasté, și foarte stimat de reposatul d. baron Adelstan de Waldemora ca bărbat de parolă, de discretiune și de cinste în negoțiul său cu obiecte de artă, ce numitul baron foarte le iubea.

„Eu subsemnatul am mers în orașul Perugia, în Italia, unde locuia atunci numitul meu amic Taddeo Manassé, și unde, m'am prezentat în dilele carnavalului, sub o mască, prea cinstișilor consoli Silvio Goffredi, profesor de istoria vechie la universitatea din Perugia, și Sofia Negrisoli, femeia sa legitimă, din familia vestitului medic de numele acesta.

„Lor am predat, încredințat și cum sără dice, am cinstit pe numitul Cristiano de Waldemora, fără a le spune oare-cum numele său de familie, țeara nascerei sale, și rațiunile particulare, ce mă hotărări a mă despărții de el;

„Dând copilul acesta prea iubit, susnumișilor consoli Goffredi, eu am crezut a împlini dorința răposatei baroneșe Hilda, carea dorea să fie copilul crescut departe de inimică săi, de oameni instruiți și virtuoși, cari, fără nici un motiv de interes, îl vor iubi ca pe propriul lor fiu, și îl vor reda harnic să susțină într'una din dilele cu vrednicie numele, ce are să-l poarte și rangul, ce are să-l obțină după moarte inimică săi, care moarte, după rândul naturii, are să premeargă cu mult moartei sale;

„Si, la casă când moarte subsemnatul sărăzine să înainteze moartei numișilor inimică, subsemnatul a însărcinat pe susnumitul Taddeo Manassé a face

dispozițiile necesare, pentru ca, după moartea inimică săi, Cristian de Waldemora să fie înștiințat și așediat în posesiunea declarării de față....

Spre adeverirea căreia — după ce se facuse contract de amicitie bună cu Taddeo Manassé, care n'are să peardă nici când din vedere pe numitul Cristian de Waldemora, ori unde se va afla, și ai veni într'ajutor, dacă i-ar lipsi altă protecție, a pune în locul său spre sfîrșitul acesta în casă de boală grea și pericol de moarte, o persoană precum este densus; în sfîrșit are să relateze despre el subsemnatul odată pe an: — subsemnatul voind a-și păstra locul său de îngrijitor al castelului de Waldemora, ca să nu deștepte bănueli și să căștige banii de lipsă pentru călătoriile lui Taddeo și pentru trebuințele eventuale a copilului, a părăsit, nu fără durere, orașul Perugia și s'a reintors în Suedia la 16 Martie 1750, credând și sperând, că a facut posibilul său pentru a scuti de toată primejdia și pentru a plasa într'o situație fericită și vrednică pe fiul reposașilor săi stăpâni.

„Adam Stenson,

„Contra-semnat:

„Taddeo Manassé,

„Păzitor jurat a picturelor del Cambio în Perugia.“

— Vorbesce, Cristian, disse dl Goefle cără tinerul său amic uimit și tăcut. Toate trebuie verificate. Fost a Manassé acesta în adevăr un om cinstit?

— Așa cred, răspunse Cristian.

Revoluția din Serbia s'a înăbușit în sânge. Succesele momentane se par a impingeți pe guvernul Cristici de a merge înainte pe calea apucată. Măsurile excepționale de până acum, deși vor produce la rezultate momentane, nu vor desnoda definitiv incurcăturile din Serbia. Declararea ministrului că va merge înainte fără crutare poate fi oleiu verbat pe foc, care nu stinge, ci mai mult aprinde.

Ministrul de externe al Bulgariei, Balabanow, s'a reîntors din Petropolea, și acum petrece în Viena. Despre audiența sa la țarul Alecsandru al III s'a scris multe. Din gura ministrului s'a audit numai atât, că țarul a fost amicabil față cu el, și a asaltat cu mare linisire toate ce-i spus dl Balabanow despre greutățile constituționale și militare din patria sa. La cuvintele ministrului țarul se dice că a răspuns: „Greutățile militare le va arangia colonelul Kaulbars, ce privesc celelalte afaceri, despre cari mi-ai amintit, cred și eu, că Bulgaria trebuie să fie guvernată în mod constituitional, grigii numai de susținerea păcei interne, și a ordinei, și desvoltări bogatele voastre isvoare de venit.”

Față cu această scire, pe care ni-o aduce diariul „Pester Lloyd“ ne mai aduce alta diametral opusă acesteia diariul „Național Zeitung“ din Berlin. După scirea din urmă, vestitul Katcov a scris în dilele acestea un articol asupra Bulgariei, în care cere alungarea principelui Alecsandru de pe tronul Bulgariei. Moscovitul Katcov scrie astfel în urma unei audiențe avute la țarul.

Ministrul de externe al Rusiei d. Giers a întreprins o călătorie în Europa, și de present se află în Berlin, de unde va merge la Friedrichsruhe spre a conveni cu d. Bismarck. Înainte de plecarea densusului fură avisate toate diarele rnsesci, de a se feri de tot, ce ar putea strica bunele relații ale Rusiei cu statele vecine. La acestea un diariu din Viena face observarea, că guvernul rusesc vrea să prepare o bună primire a ministrului său de externe.

În timpul din urmă să vorbit mult despre alianța Europei centrale. Diariul din Paris „Figaro“ respăndește în lume scirea, că cu ocaziunea expoziției din Turin la anul viitor împăratul nostru împreună cu principalele moștenitori vor face vizită acolo regelui Umberto, cu care ocaziune va fi în Turin și regele Spaniei Alfonzo.

Diariul oficios „Național“ din Paris aduce scirea, că agenții diplomatici francezi au primit instrucții, din care rezultă, că Franția în afacerea Tonkingului nu voiesc nici o intervenție străină.

Aceste instrucții nu se referă numai la Anglia, ci tot odată și la statele unite din America, cari și-au oferit intervenția, spre a preveni un resboiu, prin care ar suferi și interesele comerciului lor. Multă acțiunea — dice diariul „National“, machinația Chinei de a se scoate din această afacere prin sprinținarea altor state, au suferit naufragiu, și stăm față cu China numai.

Călătoriei principelui ereditoru al Germaniei la Spania i se atribuează însemnatate politică cu toate desmințirile oficioase. Diarele din Spania sunt neobosite a vedea în această vizită un simplu act de curtenire, spre a nu provoca sensibilitatea francezilor.

— Nu ţi-a oferit el odată ajutor, din partea familiei Dta?

— Ba da. Eu am refuzat.

— Cunosci Dta îscălitura sa?

— Foarte bine. El a, avut adeseori afaceri cu dl Goffredi.

— Privesc; este aceasta scrisoarea sa?

— Da, e scrisoarea sa.

Înălțat pentru mine, replică dl Goefle, eu recunoște că desăvârșirea în hârtia aceasta scrisoarea și stilul lui Adam Stenson. Vină să desfacem cartoul acesta, domnule maior, și să constatăm asemănarea. Sunt socoteli de gestiune făcute și îscălită de bătrânlul îngrijitor tot cam pe vremea aceea, adecă la anii 1751 și 1752. Altcum scrisoarea sa nu s'a schimbat, și mâna sa tot e încă firmă. Eata dovada: trei versuri din biblie scrise eri și a căror înțeles aplicat la situația spiritului său, este aici foarte ușor și foarte folosit de constatat.

Maiorul făcu constatarea; însă pentru el enigma rămase, deși nu de tot, cel puțin încărcătă înălțată obiceură. Falsificat a baronul hârtii, ca să documenteze că comunitatea n'a lăsat moștenitorii, cari i s'ar putea împotriva? El era capabil a face așa ceva; însă dl Goefle văzuse hârtile acele. El trebuie, că le a avut și mână, drept deposit încredințat părintelui său, căruia i-a succedat.

— Eu am hârtile acele în adevăr în Goefla, răspunse dl Goefle. Ele sunt verificate de experți,

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Roman“.

Orăștie, 31 Octombrie 1883 v. Onorate Dle Redactor! „Sapientis est in melius mutare consilium“ diceau străbunii nostri. Sau pe românesce: Omul cu minte învăță din pațanile altora. Am dîs omul cu minte, căci cel bătut de Dumnezeu nici din a sa proprie nu se face mai înțelept.

Concetățenii nostri unguri s'au lovit de multe criză cu capul de părete, și încă tot bat la zid cu bărbătie, credând că-l vor pute sparge. Pentru noi e tot una, ori se vor bate cu capul de peastră, ori cu peatra în cap, durerea ei o vor duce.

Constatăm însă, că în înverșoarea înimei lor nu și mai trag seama, că ce fac, și cum fac, ci dau tot înainte. Drum bun!

Afacerea cu Ciangăi pentru nisice oameni cu minte era destulă înverșatură, și oamenii cu minte și-ar fi venit în ori. Blamagiu cu recolonisarea lor și-a luat sborul pe aripi vîntului, și a umplut lumea în 4 părți, încât și înverșacei de Schuster se desfășază persiflând pe Ciangăi.

Diaristica încă și-a făcut la timpul său datință.

Ne indatinasem până acum, a celi mereu în diare, date deosebite despre reîntoarcerea ciangăilor cumpăniți, în modul cunoscut, la sapă de lemn de confrății lor.

Să poziția noastră geografică ne dase privilegiu a vedea în realitate chiar aceste posomorâte caravane. Eu, mărturisesc adevărul, n'am fost părășită bucuriei lor, nici la împatriare și cu atât mai puțin la reîntoarcerea lor. Căci să fi fost din peastră și trecuerea să te misci, văzând, cum cei primi și tractați — cu câteva dile mai nainte — ca frați prin saloane, acum sunt osândiți la amarul milei de cărător.

Aceste însă se par a fi incetat pentru un moment fiind preocupate spiritele în toate părțile de curenții dilei, emanate dela serbarea renovării Seghedinului, dar caravanele ciangăilor ne atrag de nou atenția, împreșteându-ne multe în memorie.

— Si cum? De mirat!

Mai eri alătă-eri se reintorcă cu gloatele și în 28 și în 29 l. c. — spre uimirea tuturor — 17 căruțe cu ciangăi, vezi doamne mai curajoși — mergeau spre Panciova.

Ce se ține de instrucție, n'am ce știe, erau bine instruți. Întrărând pe unul, cum de se duc, de unde frații lor fug netrimiși, mi-a răspuns: „sutnak uram csak a munka kerülök, kiket le kellenni kötni, a nagy szégyenért, a mit csináltak mindenfelé a jötévelőinknek“ Sau pe românesce: „Fug domnule numai cei lenesi, cari ar trebui puși în cătușe pentru rușinea făcută pretutindinea binevoitorilor nostri.“ Bun instructor, dacă nu i s'ar pricepe motivele, am găduit în mine.

La a cui inițiativă se va fi făcut acest transport n'am aflat precis. Însă ce l'a fi costat pe respectivul, putem presupune.

După greșalele comise e frumos a te pocăi, numai că la așa ceva se recere înimă înfrântă, suflet bland și curat. Inițiativa atinsă e departe de această morală, ca ceriul de pămînt.

Nepotrivit, foarte nepotrivit mijloc de cărpire este politica reînpatriării ciangăilor. Multămirea

ele sunt autentice; dară mi se pare că baronesa Hilda le-a îscălit de silă sau de frică. Liniscește; Cristian; toate se vor lămuriri. Eata maiorul, aici o descoperire, găsită eri, într'o haină, ce am să te arăt: o epistolă a baronului Adelstan către femeea sa: cetește și socotește datul. Speranța maternității era confirmată la 5 Martie, doară la două sau trei luni de nedumerire! copilul se născu la 15 Septembrie: baroneasa se refugiase aici în primele dile a lunii. Ea fu pe semnă să intinătă prințesa și mură la 28 a aceluiași an. Încă o dovadă Vezi portretul acesta în miniatură! Privesc-l Margaretă Elveda. Este contele Adelstan, care de bună samă nu s'a zugrăvit pentru procesul acesta, pictorul e vestit, el a semnat și datat opera sa. Portretul acesta e tocmai a lui Cristian Waldo! Asemănarea e frapantă. În sfîrșit privesc portretul în picioare a aceleiași persoane. Aici aceeași asemănare, deși opera este de un artist mai puținabil; însă mâinile le a facut foarte bine, Dta vezi degetele acestei recurbate: arătăți degetele Cristian!

— Ah! esclamă Cristian, plimbându-se prin odaie cu ecscătăjune, și arătând dlui Goefle mâinile sale tremurănde, decumva baronul Olaus a chinuit pe maica mea de moarte, vai de el! Degetele aceste strimbe au să-i rumpă inima din pept!

— Lasa să vorbească pasiunea italiană, dice dl Goefle către maior, care se ridică, temându-se să nu iasă Cristian afară. Băiatul e generos, eu îl cu-

șu locul și instituțiile, unde te află este singurul mijloc de a ține pe oameni la olală. Din acestea isvorășe iubirea de patrie, iubirea între popoare, și îndestulirea. Ori ce alte măestri devin illuzori, dacă nu ridicuți, ca și repatriarea Ciangăilor bg.

Din camera României.

În revista politică din numărul premergătorul al diariului nostru am făcut amintire despre interpelarea domnului Stolojanu în privința călătoriei regelui României la Viena și rezultatul acestei călătorii, precum și răspunsul ministrului president Ioan Brătianu în această afacere. Fiind de interes și pentru noi a săi, cum stăm cu statul vecin România, publicăm interpelarea și răspunsul în întregul lor cuprins:

D. Anastasie Stolojan: Dlor deputați, în regulamentele parlamentelor altor țări sunt două mijloace de a comunica cu guvernul asupra afacerilor publice. Ori ce deputat are dreptul de a face întrebări: guvernul răspunde și în ormă, dacă deputatul nu este mulțumit cu răspunsul guvernului, sau din punctul de vedere al faptelor, sau din punctul de vedere al opiniei, atunci acel deputat se înțelege cu colegii săi de aceeași opinie, cu deputații partitului, din care el face parte, și schimbă întrebarea în interpelare: căci cine dice interpelare, dice desvoltare, spune cuvintele sale, părările sale, și atunci și guvernul dă o mai mare desvoltare răspunsului său; atunci rămâne ca țara să judece între opinioarele grupului interpelatorului și ale guvernului.

La noi regulamentul e cu totul altfel: un deputat care voiesc să facă datoria de a cere deslușiri guvernului asupra lucrurilor de interese publice, nu are altă cale decât calea interpelare: din pricina aceasta mai totdeauna când un deputat voiesc să facă această datorie, necunoscând din înainte răspunsul guvernului, e silit să-și spună vedurile lui, fără să stea dacă guvernul le împărtășește, și prin urmare nu e în poziție să se consulte cu colegii săi, ce atitudine să ia în fața răspunsului ministrului. În aceeași poziție mă aflu și eu astăzi.

Prin urmare dela început fac o rezervă; responsabilitatea opinioarelor și ideilor ce voiu desvolta, declar, că mi aparțin mie cu desăvârșire și că nu sunt organul nici al majorității, nici al vreunui grup din această Cameră.

Pe riscul meu dar voi să spun ideile mele, și rămâne ca dvoastră pe urmă să faceți ce veți găsi de cuvintă și după ce veți audi și guvernul. Când am anunțat interpelarea, de afară din Cameră mi s-a făcut o obiecție: că ar fi insultă interpelarea ce fac, pentru că ar trebui să ne mulțumim cu răspunsul, care s'a dat în altă parte.

D-lor, recunosc legitima autoritate și încrederea, de care se bucură ministrul afacerilor străine din Viena înaintea Parlamentului țării sale: însă pentru mine, cred eu, că este dator să se esplice și guvernul nostru, căci nouă numai el trebuie și poate să ne inspire încredere.

Afară de aceasta dar, dacă ceea ce a spus comitele Kálmoky merită oare care observații din partea noastră, cum sunt acelea, pe care le a și făcut diariul „Român“ cu multă drăptate, în revista dela 24 și 25 Octombrie, cum și fi putut eu ca deputat să le spun?

Unui diarist și este lesne; ia condeul și și așterne în diariu întempiarea sea. Un deputat însă nu poate cere cuvântul, pentru că să facă observațiile sale asupra declarațiilor unui ministru străin, care nu e responsabil de discile sale înaintea Parlamentului nostru.

nos! Îi scu toată viața. El are lipsă a și slobodă durere și indignație, nu-l înțelegi? Dară așteaptă: bravul meu Cristian. Poate că baronul nu este așa criminal în trecut, precum ni se pare nouă. Trebuie să cunoascem amănuntele, trebuie să revedem pe Stenson. A scăpa pe Stenson, al aduce aici, maiorul, eata ce ar fi de lipsă și ce Dta nu voiesc să faci.

— Dta scii bine, că astănu o putem face, esclamă maiorul foarte emoționat și foarte animat. Eu n'am nici un drept înaintea autorității domnesci, mai cu seamă în materie de represiune casnică, și de cumva baronul are în contra moșneagului acesua, nu-i va lipsi pretecstele.

Aici fu maiorul întrerupt de Cristian, care nu se mai putea reține. El voia să meargă singur la castelul nou; el voia să scape pe Stenson ori să-l lasă viață.

— Cum! dice el, Dvoastră nu vedeți, că în vizuină aceasta toate mijloacele sunt bune? Eu prea înțeleg, când se vorbesc aici, cu o batjocură amară și teribilă de odaia rozelor. Si acest sărmă moșneag, acest credincios servitor, care m'a scăpat de inimicul meu, precum dice însoțu în declarațiunea sa, și care, după ostenele unei călătorii lungi, mi-a jertfit o viață lungă de tăcere și de lucru, el, care acumă în oara, în care ne aflăm și dă poate sub tortură sufletul său pentru mine! Nu, aceasta nu e cu putință; Dta, maiorul, n'ai să mă reții! Eu nu

De aceea m'am crezut în drept, să nu mă multămesc cu acele declarații și să dă guvernului ocazie, să spună și el cuvântul său asupra impregurărilor, cari fac obiectul interpellarei mele.

Mai este și un alt cuvânt, care m'a îndemnat să fac această interpellare în cestiunea orientală, care preocupa pe Europa întreagă astăzi; vedeți, că toată lumea ia poziționează militară, alții politică; ear în alte țări oamenii de o mare valoare politică și socială prin discursuri caută să descepte spiritul public și să dea direcție spre orient a ideilor și aspirațiunilor neamului lor. Astfel am văzut pe unul din ministrii cei mai eminenți ai Austro-Ungariei, pe d. Kallay, că a găsit de cuvîntă să meargă în Academia ungurească și acolo, desărându-se de caracterul său oficial să spună neamului său: „noi ungurii avem o misiune de împlinit în orient, să fim conducători culturale ocidentale în peninsula balcanică. Nu voi să discut, dacă poate fi folosită și ungurilor această direcție nouă, ce voiesce a se da aspirațiunilor lor, nici dacă falociurea Turcilor cu Ungurii în Orient ar fi ceea mai nimerită soluție a dificultăților balcanice. Voiesc numai, amintind acest discurs, să mă întemeiez pe exemplul său, ca să vă aduc aminte, că și noi Români avem o misiune de împlinit în acest orient atât de răvnit, și că noi din acest Parlament avem datoria, nu numai de a provoca explicații din partea guvernului, dar și de a da o direcție spiritului public în aceste cestiuni.

Presă în adevăr și-a făcut datoria, a trata cestiunile la ordinea dilei. Nu eu îi voi contesta partea ei de înrăurire asupra opiniei publice, dar nimenea nu are dreptul să spună mai cu competență, ce cugetă țeară de cătă dvoastră.

In țările, unde partidele sunt bine constituite, fie care ară organul său. In jurul fiecărui țar se află, ca sfătuitor sau inspirator fruntașii fie căruia grup politic.

Când toate organele politice dintr-o țară se întâlnesc cu aceleași vederi asupra unei situații, este o mare probabilitate că aceea părere e opinia unei țări întregi.

Dic, dlor, probabilitate, fiind că nu tot deauna este așa, pe lângă oamenii, care fac politică activă este grămadă mare a indiferenților, cari nu se ocupă mult de politică, care însă dacă sunt nemulțumiți părăsesc rândurile partidelor dela putere spre a umplă cadrele aceluia partit care se află în opoziție.

E tocmai specialitatea jurnalului „Times“ din Anglia ceea-ce își dă autoritatea, de care se bucură, să caute a ghici care este curențul de opinii ce domnește în stratele adânci ale elementelor populare, ce nu sunt grupate în cadrele partidelor existente, de cătă pe timpul mărginii, cătă guvernul prin faptele sale corespunde la așteptările și instincțiile adânci ale maselor.

La noi sunt organe de publicitate, care reprezentă opiniiunile unor partide serioase; dar când vezi chiar pe acele organe că intră și spun una, în altă și alta, și în cele din urmă declară într-un chip solemn, că nici o opinie nici cealătă nu e a partidului, căci partidul și rezervă părerea, sănătă în drept a afirma că nu acolo trebuie să căutăm, dacă voim să scim ce cugetă această țeară. Prin urmare, ne incumbă nouă datoria, ca să spunem părerea unei țări în această cestiune. Ca să afirm aceasta nu am trebuință să invoc în favoarea noastră presupunerea constituțională, că suntem expresiunea unei țări ca unii, ce suntem reprezentanții ei oficiali. Sciu că la noi e obiceiul că cei căduți în alegeri, să nu recunoască legitimitatea succesului adversarilor lor din luptele electorale. E mai comod să acuzi pe altul, pe guvern de ingerință, de cătă să mărturisesc că ai cădut, fiind că nu ai inspirat incredere alegătorilor, sau fiind că aveai alte opinii decât ale acestora.

Dar chiar, dacă ne vom pune în punctul de vedere al celor, cari susțin că nu deputații de astăzi sunt reprezentanții legitimii ai acestei țări, totuși dvoastră sunteți țeară, căci

cunoște autoritatea Diale asupra mea, și dacă va trebui să mi fac cale cu sabia în mâna... ei bine atâtă mai bine, dă și voit-o.

— Tăceră! esclama dl Goefle, smulgând din mâinile lui Cristian sabia, ce tinérul bărbat tocmai o luase de pe masă, tăceră! cineva umblă deasupra noastră prin odaia închisă cu zid.

Cum se poate aceasta, disse maiorul, dacă odaia este în adevăr închisă cu zid? Dară eu n'aud nimic.

— Ce aud eu nu sunt pași, răspunse dl Goefle; Dară tăceti și priviți policantru.

Ei priveau și tăceau, dară nu numai că vădă tremurând policantru, ci audiră și sgomotul metalic a podelelor sale de aramă, scuturate de o mișcare în etajul de sus.

— Să fie Stenson? esclamă Cristian. Alt cineva nu poate să scie intrările din afară...

— Sunt intrări de atară? disse maiorul.

— Cine scie? replică Cristian. Eu aşa cred, de și nu m'am putut convinge și deși intrarea prin stânci imi părea imposibilă. Însă... nu mai audință nimic?

Ei mai asculta și audiră sau credură că aud, deschidând o ușă și bătând sau căpărând de ceară lăture a partei din sala ursaicei. Să fi scăpat Stenson din mâinile inimicilor săi, și neîndrăsnind a se reîntoarce prin gaard sau prin curte credându-le pădite de ei, să fie intrat în pavilion

cea ce dice adagiu juridic în materia civilă: *Coacta voluntas, sed voluntas cu același temeu se poate invoca acest principiu în dreptul constituțional.*

Dacă las toate aceste considerații juridice de o parte, care vă dă dreptul să susțineți sus și tare că ce voiti dvoastră țeară voiesce, sunt și alte impregurări, care vă pun în poziție mai bine de cătă ori ce alt organ, să fiți informați despre ideile, aspirațiunile, în fine despre voința acestei țări. Mai toți trăiți în mijlocul alegătorilor, cari vă trimis aici. Relații dălnice de tot felul vă pun în contact cu dănsii, nu aveți decât să ascultați, ca să știți, care e spiritul public.

Toată lumea simte că se petrece ceva, că sunt în perspective impregurări extraordinare; prevederea lor a pus în mișcare pe împărați, regi, principi, ministri, pănă și pe academicianii. Causa acestei ferberi e cestiunea orientală. D. prim-ministru ne spunea cu altă ocazie, că orientul se află în ferbere pentru că se află în reconstituire; toate elementele din care se compune cătă să se strângă unele lângă altele, după afișările lor, spre a și găsi forma definitivă a organizării lor.

Turcii se duc și golul călător săpă după dănsii în peninsula balcanică, ațâță postele, ispitesc interesele, provoacă rivalități și neliniște Europei. Pe Mediterane se încreștează toate căile comerciale și politice ale Europei și toate popoarele dela răsărit, și dela apus au ochii ațântă într'acolo. Ei bine, noi cari suntem la pragul răsăritului și vedem pănă și pe depărtatul rege al Spaniei, că cucerirea Europei, noi cari suntem un popor oriental, putem sta liniștiți și fără nici o grija, aci în pragul Orientului? Nu putem fi nepăsatatori. Dela început declar, că e de dorit să se reconstituie această cestiune cu alte preocupări și cu alte obiceiuri de cugetare decât acele care văd că ne frâmântă pe unii. Am auzit vorbindu-se că avem datoria și obiceiul strămoșesc să căutăm printre puteri alianța acelora, care ne vor oferi garanții unei amicizii statonice. Pentru mine, vă mărturisesc că în politică nu înțeleg că o țară să se conducă după asemenea idei, căci în politică nu există amicizii sau inamicizii, nu sunt de cătă interes că să ilustreze și mai bine ideia mea. Să-mi daiți vă să fac aci o degresiune, să vă arăt, că împregurări istorice, că în politică nu există, cum dissei, nici amicizii statonice nici inamicizie constantă, și totul se reduce la datoria fie căruia de a cugeta bine, să și cunoască interesele, și să se conducă după povata lor, și în drumul său dacă se va întâmpla, ca interesele lui să fie într'un moment identice cu ale altor țări, sunt pretini, dacă însă sunt în contact și realitate, sunt vrăjmași.

(Va urma.)

Project

de Statutele Reuniunii preoțesci din protopresbiteratul gr. or. al Sibiului în Transilvania.

§. 1. Preoții din protopresbiteratul gr. or. al Sibiului se întrunesc în Reuniune sub numirea „Reuniunea preoților gr. or. din protopresbiteratul Sibiului“.

I. Scopul și mijloacele Reuniunii.

§. 2. Scopul Reuniunii este înaintarea culturală a preoților peste tot, și în deosebi perfectionarea ei în împlinirea datorințelor pastorale.

II. Mijloacele spre ajungerea scopului sunt:

a) discutarea cestiunilor pastorale și formularea de propunerii, pregătirea și asternerea de reprezentanții în cestiuni pastorale la autoritățile bisericesci;

b) înființarea și folosirea unei biblioteci tractuale.

§. 4. Afacerile de sub §. 3 le îndeplinește Reuniunea în adunările generale.

§. 5. Reuniunea are dreptul a primi legate, donații și a avea realitate.

prin o intrare numai lui cunoscută? Chiama el pe amicii săi întăjitor, sau dădea el un semn misterios să se pregătească la un atac nou? Maiorul aflat supărurile aceste chimerice, de oare ce locotenentul intră împreună cu dannemanul Boetsoi dicând: — Iacă unul din amicii nostri care tocmai vine dela boestele noastre, unde căutase pe fiul său. Nu este el aici?

— Da, da, tată! răspunse Olof, foarte însășită de toate, ce aud și devinut foarte multămit vădând pe dannemanul. Ai fost îngrijat de mine?

— Ingrigiat, nu: răspunse dannemanul, care tocmai făcuse calea pe vremea rea, ca să-și caute feitorul; el aflat însă în contra dignității părintesci a mărturisiri îngrijirea sa. Eu mi-am gândit că amicii nostri nu te vor lăsa să pleci singur; însă imi era de cal...

Până ce dannemanul lămurea așa neliniștea sa, locotenentul făcu majorului o împărtășire și acesta părea mirat.

— Ce-i? îl întrebă dl Goefle.

— Ei, răspunse Larrson noi ne aflatăm cu toții sub domnirea unor idei negre ce ne fac foarte ridici. Locotenentul făcându-și ronda sa a audit că și când o plângere omenească ar percurge aerul, și soldații nostri sunt atât de îngrijați de toate, ce, se istorisesc de dama cea sură din Stollborg, încât de nu i-ar rețină respectul disciplinei, ei ar fi fugit de acolo. Este vreme să facem sfîrșit cu nălucirile

II. Organisarea Reuniunii.

a) Membrii.

§. 6. Membrii Reuniunii sunt ordinari, onorari și ajutători.

§. 7. Membri ordinari sunt toți preoții tractuali (parochi, administratori parochiali, capelani, diaconi) și eventual preoții din protopresbiteratele învecinate.

§. 8. Membri onorari pot fi aleși prin adunarea generală atare preoții din Metropolia gr. or. română din Austro-Ungaria, cari și-au câștigat deosebite merite pe terenul pastoral.

§. 9. Membri ajutători sunt toți, căci ajutoră Reuniunea cu mijloace materiale sau spirituale.

§. 10. Calitatea de membru ordinari, pentru membri din tract începe cu intrarea în funcțiune ca preoți și înceată prin permutare în alt tract, amovare sau moarte; iar pentru cei din tractele învecinate începe cu înscrierea și incetează cu neîmplinirea datorințelor prescrise în §. 12 și 13.

b) Drepturile și datorințele membrilor.

§. 11. Toți membri ordinari ai Reuniunii au dreptul a participa la adunările generale cu vot decisiv, cei onorari cu vot consultativ. De asemenea membri ordinari și onorari au dreptul a folosi biblioteca.

§. 12. Toți membri ordinari sunt fondatori:

a) a participa la adunările generale ale Reuniunii. Absențările nemotivate se vor pedepsi cu câte 3 fl. v. a. în favorul bibliotecii.

b) a elabora disertații și tractate din sfera teologică-pastorală, designate sau încuviințate de comitet, și alături de presidiul cu 14 dile înainte de adunarea generală;

c) a executa cu promptitudine ori ce comisiune i-ar da adunarea generală sau Comitetul Reuniunii.

§. 13. Toți membri ordinari ai Reuniunii au să respundă o taxă anuală de 2 fl. v. a. cel mult pănă în 20 Ianuarie a fiecărui an.

III. Funcționarii Reuniunii.

§. 14. Funcționarii Reuniunii sunt: un președinte, un vice-președinte, un secretar și alți 4 membri, cari împreună formează Comitetul Reuniunii.

Președintele Reuniunii e totdeauna Protopresbiterul tractual. Vice-președintele, secretariul și cei 4 membri se aleg prin adunarea generală pe căte un period de 3 ani și se pot și realege.

§. 15. Președintele reprezintă Reuniunea în afară, subscrive espedițiile, conduce desbaterile în adunarea generală și în comitet, dirimând cu votul său la casă de egalitatea voturilor; — revede disertațiile și tractatele, ce au să se cetească în adunarea generală, și aflată necesar cere emendarea lor, eventual aflată în contrare scopului Reuniunii sau principiilor bisericiei noastre, opresce cetirea lor în adunarea generală, aducând această spre finală decideră în ședință comitetului, — încasarea tașelor și ajutoarelor dela membri, păstrează și administrează banii Reuniunii, — după normele statutorice de adunarea generală; poartă și dări despre întrate și eșite, raportează comitetului din ședință în ședință despre starea cassei; depune banii Reuniunii la un institut public spre fructificare; — procură pentru biblioteca cărțile recomandate de comitet și adoptate de adunarea generală, îngrijesc sub propria responsabilitate de biblioteca Reuniunii după un Regulament special aprobat de adunarea generală, și raportează despre starea ei în ședințele comitetului.

§. 16. Vice-președintele suplineste într-o toată pe președintele, când acesta e împediat.

§. 17. Secretariul poartă protocolul adunărilor generale și în ședințele comitetului; redactează raportul general și-l prezintă comitetului, concipă și mărează toate espedițiunile.

aceste, și, de oare ce nu putem străbate pe aici în odaia aceasta astupată cu did, trebuie să explorăm pe din afară cu atenție, și să vedem, dacă fantasmaria aceasta nu servește astăzi bandiștilor drept pretece să ne pună o cursă. Vină cu noi Cristian, de oare ce Dta crede că ai aflat o cale a ajunge acolo.

— Ba nu! răspunse Cristian: calea aceea ar fi prea lungă și poate și impracticabilă. Eu cred că ne ajungem scopul mai sigur și mai ușoar, dacă spargem didul acesta. E vorba să scoatem numai vreo căteva cărămidă dintr-ănsul.

Vorbind așa, Cristian luă carta cea mare a Svediei de pe părete și, armat cu ciocanul său de mineralogist, el începu să spargă didul cu o forță desprăzuită, aci dând cu muchia instrumentului său în cărămidile răsunătoare, aci împingând tăisul în găuriile ce tocmai le făcuse trăgând cu violență fragmente late unite cu tencuială, ce cădeau cu sgomot pe scara sonoră. Un fel de furie îl îmbuldează a ieși din neactivitatea, la care amicii săi voiau să-l reducă. Ideile stranie, ce și le făcuse despre prezența unei persoane în zidurile acestei, îi reveniră aminte ca un coșmar. El era însusi așa escitat, încât era aproape să admită ideile superstițioase ale lui Goefle despre locul acesta, și a gândit, că o admoniție supranaturală îl provoacă să descopere secretul infernal ce dăce pe ultimele momente a maicii sale.

(Va urma.)

§. 18. Comitetul Reuniunii în fiecare an ține cel puțin 4 ședințe, în care aduce conlusele sale cu majoritate de voturi. Conduce întreagă activitatea Reuniunii, pregătesc proiecte și propunerile relative la înaintarea scopului Reuniunii, și le asternă adunării generale. Statoresc temele, ce au să se tracteze în adunarea generală; defigă ținută, în care să se țină adunarea generală ordinară și convoacă adunările generale estraordinare. Decidă în mod final asupra temelor și disertațiunilor, pe care președintele le-a oprit de a se ceta în adunarea generală (§. 15), decide cestiunile de urgență și substituează pe funcționarii repausați sau esui din comitet. Sicontrează cassa și biblioteca; pregătesc bugetul anual și asternă adunării generale, recomândă adunării generale cărțile, ce au să se procure pentru bibliotecă; ear despre întreagă activitatea sa și despre starea bibliotecii și a cassei în fiecare an face raport adunării generale.

IV. Adunările generale.

§. 19. În fiecare an Reuniunea ține câte două adunări generale, una în luna lui Faur, alta în luna lui Septembrie.

În cestiuni de mare importanță și la cererea a $\frac{1}{5}$ din numărul membrilor ordinari se pot convoca și adunări generale estraordinare. Adunările generale se țin în Sibiu. Programa adunării generale o statoresc Comitetul.

§. 20. Agendele adunării generale sunt în general: statorarea și ținerea în evidență a activității Reuniunii; ear

a) discutarea și deciderea asupra raportului și propunerilor comitetului, precum și ale singuraticilor membri. Propunerile independente se pot pertracta numai pe baza preșinării Comitetului. Asemenea propunerile sunt a se înainta presidiului cel puțin cu 20 dile înainte de adunarea generală;

b) între marginile statutelor: statorarea regulamentelor pentru afacerile sale interne și pentru administrarea și folosirea bibliotecii. Aceste Regulamente au să fie aprobată de Consistoriul Archidiecesan;

c) supracensurarea ratiociniilor și darea de absolutorii; d) votarea bugetului;

e) alegerea funcționarilor și a comitetului.

§. 21. Ședințele adunării generale sunt restrânsse numai pentru membri ordinari și onorari. În ședințe publice se tractează numai cestiunile literare și scientifice.

§. 22. Consistoriul Archidiecesan, exercită dreptul de supra inspecție prin un comisar al său, căruia, în casuri de disordine ori abatere dela statute, îi compete dreptul a închide și disolva adunarea.

§. 23. Adunările generale se convoacă totdeauna cu 14 dile înainte prin Președinte, carele avizează despre aceasta și pe Consistoriul Archidiecesan.

§. 24. Rapoartele Comitetului și protocoalele adunării generale se astern Consistoriului archidiecesan în 14 dile dela adunarea generală spre revisiune și aprobare.

Nr. 505. [601] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea unui post de învățătoriu la scoala capitală gr. or. din opidul Răsinari, prin aceasta se scrie concurs cu termen până la 30 Noemvre st. v. a. c.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt:

Salariu anual de 350 fl. v. a. și relut pentru quartir și lemne 60 fl. v. a. plătiți în rate lunare anticipative.

Doritorii de a ocupa acest post au să asternă în terminul prefisat petițiunile lor, instruite după prescrisele legilor, la comitetul parochial din opidul Răsinari.

Sibiu, 28 Octombrie 1883.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sibiului în conțelegeră cu comitetul parochial.

Simeon Popescu m. p., protopresbiter.

Nr. 254. B. [602] 1—3

CONCURS.

În urma închirierii Preavenerabilului Consistoriu din 21 Iulie a. c. Nr. 2454. B. se scrie prin aceasta concurs pentru postul de capelan înființat lângă parochul bětrân în parochia Caila din protopresbiteralul Bistriței cu termen până la 30 Noemvre a. c. st. v.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt:

a) porțiunea canonica de 18 Ju-găre 108□%, al cărei venit anual este calculat la 200 fl. v. a. darea și echivalentul pentru aceasta se va suporta din partea comunei bisericesci.

b) Venitele din funcții, ce le va sîrvări capelanul.

§. 25. Dacă în termin de 30 dile dela asternerea protocoalelor la Consistoriu nu se avizează președintele despre aprobarea sau neaprobaarea conluselor adunării generale, aceste se privesc ca aprobată și se execută.

V. Dispozițiuni generale.

§. 26. Limba oficială a Reuniunii e cea română.

§. 27. Din activitatea Reuniunii sunt eschise toate cestiunile din sfera politică.

§. 28. Desfășurarea Reuniunii se poate propune numai în adunarea generală ordinară. Urmând aprobarea Consistoriului se va convoca anume o adunare generală estraordinară. Spre aducerea conlusalui de desfășurare se recere prezența a $\frac{2}{3}$ din numărul membrilor ordinari și majoritatea de $\frac{2}{3}$ a celor prezenti.

Neînfațându-se $\frac{2}{3}$, a membrilor ordinari se convoacă în termin de 30 dile altă adunare, în care se poate lua conlus cu majoritatea voturilor celor prezenti. La orice cas de desfășurare, avearea Reuniunii trece în proprietatea fondului protopresbiteral al tractului Sibiului.

§. 29. Dacă Reuniunea se va abate dela scopul seu precisat în aceste statute întru atât, în cît prin continuarea activității sale să se pericliteze statul sau interesele materiale ale membrilor: guvernul regiu va fi îndreptățit a-i susinde activitatea, a ordina investigațione regulată și conform rezultatului a îndatora pe Reuniune la stricta observare a statutelor, eventual a o desfășură.

§. 30. Aceste statute se pot modifica numai cu consensul majoritatii tuturor membrilor ordinari.

Varietăți.

* (Biserica gr. or. română din comuna Dobro) făcătă și iezuită nu de mult. Făptuitorul se căutase mult sărăci și nici un rezultat, în fine acum și răsuși gendarmăriei a prindă pe un țigan cu numele Melles. După propria sa mărturisire el ar fi mai căcat și iezuit încă vr'o unspredece biserici, iar celelalte jafuri și furturi nici nu le poate ține toate în minte, atâtă a facut.

* (Avis.) S'a pus sub tipar și curând va apărea *Higiene poporă* cu deosebită privire la săteanul român, cu figuri tipărite în text de Dr. G. Vuia, medic și profesor de Higiene la institutul teologic-pedagogic din Arad. Această carte va cuprinde cursul prelegerilor, ce autorul de mai mulți ani ține elevilor din seminariul și scoala normală (preparandia). Cam 5 coale tipărite pe hârtie fină cu 16 figure anatomice va costa 80 cr. (2 lei). Comande se pot face la autor, sau la tipografia diecesană din Arad. La 10 exemplare unul se dă rabat.

Doritorii de a ocupa acest post au de să trimite suplicilelor instruite conform regulamentului congresuale din 1878 la subscrisul în Borgo-Dio-seni până la terminul indicat.

Borgo-Dioseni, 26 Octombrie 1883. Oficiul protopresbiteral al tractului Bistriței în conțelegeră cu comitetul parochial concernant.

Ioan Buzdug m. p., adm. ppresb.

Nr. 307. [591] 3—3

CONCURS.

Spre întregirea postului de învățător la scoala română greco-orient din Fărăsoara, se scrie concurs cu terminul până la 6 Noemvre st. v.

Cu acest post este impreunat un salar de 150 fl. v. a. quartir și 4 orgii de lemne, din care are să incăldă și scoala.

Doritorii de a ocupa această stație au să asternă petițiunile lor până la terminul indicat instruite conform legilor în vigoare, oficiului protopresbiteral gr. or. al tractului Iliei.

Gurasada în 19 Octombrie 1883. În conțelegeră cu comitetul parochial, oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Iliei murășane.

Alesiu Olariu m. p., adm. prot.

Nr. 2963. [596] 3—3

CONCURS.

În cercul sanitar al Boiței, comitatul Sibiului, de carele se ține Boița, Tălmăciul, Tălmăcelul Porcesti și Vestemul, fiind a se indeplini postul vacant de medic cer-

* (Tunuri gigantice). La fonderia din Ruelle aproape d'Angoulême au început a se face incărări cu cele mai mari tunuri, ce există acum în Franța. Aceste tunuri, destinate pentru armarea forturilor de pe coaste și pentru vasele cuirasate, sunt de oțel și se încarcă pe la culată. Greutatea tunului este de aproape 98,000 chilograme. Proiectilele cântăresc 780 chilograme, și pravul pentru o incărătură 280 chilograme. Cinci din aceste tunuri vor fi expilate la destinația lor definitivă. Nu numai că a trebuit să se construească un vagon special cu 16 roate pentru transportarea tunului, dar podul construit pe parcursul căii ferate care leagă Ruele cu Angoulême, neînțețând garanții de soliditate pentru a rezista la presiunea unei mase atât de considerabile să înceapă construirea unei căi speciale fără pod.

* (Contra modelor din Paris.) Damele din New York și alte orașe mai mari din America au format anume societăți spre a scăpa secului fețești de cătușele modelor din Paris și a crea un port național american. La acest port vor fi înălțatură atât rochiile în formă de balon, cât și corsetele, care strâng atâtă din cale talia. Dar fiind că americanele se cred cele mai elegante reprezentante ale secului lor, apoi se așteaptă cu o mare curiositate portul, ce vor inventa. — Poate că și prin alte State ar fi la locul ei o asemenea măsură. Aviso, doamnelor noastre — în favorul costumului național, care desă nu pretutindene, dar la baluri și alte petreceri s-ar putea introduce și susține totdeauna în contra caricaturilor moderne din Paris.

* (Boală de paseri.) Mare interes arată ornitologii din Austria față cu o boală epidemică, necunoscută încă, o boală a paserilor de câmp, care s-a observat la frunaria croată. Pădurile de pe acolo au fost pe vară, ca și pustii. Teranii găseau atât prin păduri, cât și prin tufișuri o mulțime de paseri moarte. Multă locuitorii au avut ocazia să observe, cum paserile cântărețe cădeau de odată de prin arbori sau din aer jos pe pămînt moarte.

Loterie.

Mercuri 14 Noemvre n. 1883.

Sibiu: 64 37 67 79 47

Bursa de Viena și Pesta.

Din 13 Noemvre n. 1883.

Viena B-pestă

Renta de aur ung. de 6%	120.20	120.20
Galbin	5.74	5.72
Napoleon	9.62	9.53
London (pe poliță de trei luni)	121.05	121.—

miciată prin căsătorie în Merchiașa, carea de 9 ani și jumătate a părăsit în mod clandestin pre legitimul său soț de căsătorie Nicolae Oncea din Merchiașa, fără a săcătiunea ei până astăzi, e citată; ca în termin de trei luni de dile dela publicarea acestora, să se prezinte sau în persoană sau printr'un apărător plenipotențiat spre acest scop înaintea subsemnatului for matrimonial căci altcum procesul divorțial urdit în contră din partea bărbatului ei, se va decide și în absență dășnei, conform legilor existente.

Cohalm 2 Octombrie 1883.

Forul matrimonial gr. răsăritean al protopresbiteralului Cohalmului.

Nicolau Mircea m. p., administrator protopopesc.

Nr 401.

[599] 2—3

EDICT.

Maria Hudea născ. Lăpădat de religiunea gr. or. din Hașfaleu, comitatul Târnavei mari, carea de aproape cinci ani a părăsit cu necredință pre legitimul său bărbat Zacharia Hudea din Daneș același comitat, fără a săcătiunea, se citează prin aceasta că în termin de trei luni dela prima publicare a acestui edict, se se prezentează înaintea subsemnatului scaun protopresbiteral, ca for matrimonial de prima instanță, căci la dincontră și în absență ei se va pertracta și decide procesul intentat contra bărbatul său.

Sighișoara, 24 Septembrie 1883. Scaunul protopresbiteral gr. or. al tractului Sighișoarei ca for matrimonial de instantă.

Demetriu Moldovan m. p., administrator protopresbiteral.

Nr. 5786 — 1883 civ. [560] 1—3

Publicații.

In afacerea segregării hotarului Făgărașului pentru execuțarea înțelegerii, adepătă pentru începerea segregării și introducerea judecătorească în noua posesiune, asemenea pentru autenticarea lucrărilor de segregare se pune termen pe **24 Noemvre a. c.** la **9 ore înainte de ameađi** la fața locului în casa magistratului din Făgăraș la care se convoacă toți proprietarii prin reprezentanții lor legali și prin publicaționi în diare.

Brașov, 4 Noemvre 1883.

In numele tribunalului Alecsandru Onaciu m. p., jude esmis.

Nr. 374 [603] 1—3

EDICT

Domnica Balint (Sociu) din Co-halm (Rupea) pretura Cohalmului, do-